

POZNAŃSKA AKADEMIA MEDYCZNA NAUK STOSOWANYCH
IM. KSIECIA MIESZKA I W POZNANIU

WYDZIAŁ LEKARSKI
KIERUNEK LEKARSKI
JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE
PROFIL OGÓLNOAKADEMICKI

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ

Informacje ogólne

Nazwa zajęć:									
LARYNGOLOGIA									
1. Kod zajęć: L_IV-7/8_62		2. Liczba punktów ECTS: 4							
3. Kierunek:	Lekarski	6. Liczba godzin:	ogółem	wykłady	e-learning	ćwiczenia	konwersatoria	Praktyczne nauczanie kliniczne	Praktyki zawodowe
4. Rok studiów	IV	7. Zajęcia stacjonarne:	60	10		40	10		
5. Semestr:	VII, VIII	8. Poziom studiów:	JEDNOLITE MAGISTERSKIEJ						
Koordynator przedmiotu i osoby prowadzące zajęcia:									
Dr n. med. Roland Zydroń, Dr n. med. Łukasz Borucki, Prof. dr hab. med. Witold Szyfter, lek. Weronika Baranowska, lek. Jakub Kopeć, lek. Tatiana Fijałkowska – Ratajczak, lek. Tomasz Pastusiak, lek. Magdalena Urbaś									
9. Forma zaliczenia:	Egzamin	10. Język wykładowy:	polski						

Informacje szczegółowe

1. Cele kształcenia (intencje wykładowcy):	
C1.	Przyswojenie i utrwalenie wiedzy z zakresu anatomii, fizjologii oraz najczęstszych chorób ucha, nosa, zatok przynosowych, gardła, krtani i szyi.
C2.	Nabycie umiejętności diagnozowania i leczenia podstawowych chorób z zakresu narządów głowy i szyi.
C3.	Znajomość zasad operacji chirurgicznych w zakresie narządów głowy i szyi.
C4.	Przygotowanie studentów do samodzielnego przeprowadzenia podstawowego badania laryngologicznego oraz interpretacji jego wyników.

C5.	Przygotowanie studentów do rozpoznawania i wstępnego postępowania w stanach nagłych w otolaryngologii, w szczególności w przypadkach zagrożenia drożności dróg oddechowych, krwawień oraz urazów.
C6.	Rozwijanie umiejętności komunikacji z pacjentem oraz współpracy z zespołem terapeutycznym z zachowaniem zasad etyki zawodowej

2. Wymagania wstępne:

Wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu poprzednich lat/semestrów studiów na kierunku lekarskim. Podstawy anatomii i fizjologii narządów głowy i szyi.

3. Efekty uczenia się wybrane dla zajęć:

W zakresie wiedzy				
Symbol efektu uczenia się	Symbol przedmiotowego efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się (Po zakończeniu zajęć dla potwierdzenia osiągnięcia efektów uczenia się słuchacz:)	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
F.W1.	L_62-IV_F.W1.	Zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wymagających interwencji chirurgicznej, z uwzględnieniem odrębności wieku dziecięcego, w szczególności chorób głowy i szyi.	Egzamin w formie pisemnej, ocena przygotowania i pracy studenta podczas zajęć, ocena poziomu wykonania zadania	C1, C2, C4, C5
F.W2.	L_62-IV_F.W2.	Zna i rozumie wybrane zagadnienia z otorynolaryngologii.		C1, C2, C3, C4, C5
F.W3.	L_62-IV_F.W3.	Zna i rozumie zasady kwalifikacji do podstawowych zabiegów operacyjnych i inwazyjnych procedur diagnostyczno-leczniczych, zasad ich wykonywania i najczęstsze powikłania;		C2, C3, C5
F.W4.	L_62-IV_F.W4.	Zna i rozumie zasady bezpieczeństwa okołooperacyjnego,		C3

		przygotowania pacjenta do operacji, wykonania znieczulenia ogólnego i miejscowego oraz kontrolowanej sedacji;		
F.W5.	L_62-IV_F.W5.	Zna i rozumie leczenie pooperacyjne z terapią przeciwbólową i monitorowaniem pooperacyjnym;		C3
F.W12.	L_62-IV_F.W12.	Zna i rozumie zagadnienia z zakresu laryngologii, foniatrii i audiologii, w tym: 1) przyczyny, przebieg kliniczny, metody leczenia, powikłania i rokowanie w chorobach ucha, nosa, zatok przynosowych, jamy ustnej, gardła i krtani, 2) choroby nerwu twarzowego i wybranych struktur szyi, 3) zasady postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w urazach mechanicznych ucha, nosa, krtani i przełyku, 4) zasady postępowania w stanach nagłych w otorynolaryngologii, w szczególności w duszności krtaniowej, 5) zasady postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w zaburzeniach słuchu, głosu oraz mowy, 6) zasady postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w nowotworach głowy i szyi;		C1, C2, C3, C4, C5, C6
Symbol efektu uczenia się	Symbol przedmiotowego efektu kształcenia		Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
F.U1.	L_62-IV_F.U1.	Potrafi asystować przy typowym zabiegu operacyjnym,	Obserwacja, ocena poziomu	C3

		przygotowywać pole operacyjne i znieczulać miejscowo okolicę operowaną;	wykonania zadania	
F.U2.	L_62-IV_F.U2.	Potrafi posługiwać się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi;		C3
F.U3.	L_62-IV_F.U3.	Potrafi stosować się do zasad aseptyki i antyseptyki;		C3
F.U12.	L_62-IV_F.U12.	Potrafi monitorować stan pacjenta w okresie pooperacyjnym w oparciu o podstawowe parametry życiowe;		C3
F.U25.	L_62-IV_F.U25.	Potrafi wykonywać podstawowe badanie laryngologiczne w zakresie ucha, nosa, gardła i krtani;		C1, C2
F.U26.	L_62-IV_F.U26.	Potrafi przeprowadzać orientacyjne badanie słuchu.		C1, C2

W zakresie kompetencji społecznych

Symbol efektu uczenia się	Symbol przedmiotowego efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
K.1.	L_62-IV_K.1.	Jest gotów do nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych.	Obserwacja, dyskusja	C1, C2, C3
K.2.	L_62-IV_K.2.	Jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta.		C1, C2, C3
K.5.	L_62-IV_K.5.	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		C1, C2, C3

4. Treści programowe:

Symbol treści programowych	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się
WYKŁADY		
T1	Wprowadzenie, stany naglące w otolaryngologii, podstawa czaszki	F.W1., F.W2., F.W12., K5.
T2	Nowotwory w otolaryngologii	

T3	Otologia - choroby uszu	
T4	Rynologia - choroby nosa i zatok przynosowych	
T5	Laryngologia - choroby gardła i krtani	
ĆWICZENIA I KONWERSATORIA		
T6	Badanie podmiotowe i przedmiotowe w laryngologii. Najczęstsze objawy chorób głowy i szyi.	F.W1., F.W2., F.W3., F.W4., F.W5., F.W12., F.U1., F.U2., F.U3., F.U12., F.U25., F.U26., K.1., K.2., K.3., K.5
T7	Anatomia i fizjologia nosa i zatok obocznych nosa. Badania dodatkowe w rynologii. Ostre i przewlekłe zapalenie zatok przynosowych. Metody operacyjne i zachowawcze leczenia chorób zatok przynosowych. Nowoczesne metody leczenia chorób alergicznych nosa i zatok obocznych nosa.	
T8	Anatomia i fizjologia ucha. Metody diagnostyczne. Choroby ucha zewnętrznego, środkowego i wewnętrznego. Choroby ucha zewnętrznego. Ostre i przewlekłe zapalenie ucha środkowego oraz ich powikłania. Metody operacyjne i zachowawcze leczenia chorób uszu. Choroby n. VII.	
T9	Podstawy audiologii. Badania słuchu – metody subiektywne i obiektywne. Diagnostyka słuchu w wieku dziecięcym i dorosłym. Niedosłuch – epidemiologia, przyczyny i leczenie. Różnicowanie – niedosłuch przewodzeniowy/ odbiorczy. Nagła głuchota idiopatyczna – diagnostyka/ leczenie. Szumy uszne.	
T10	Anatomia i fizjologia krtani. Podstawowe zagadnienia foniatryczne w praktyce ogólnolekarskiej. Ostre i przewlekłe zapalenia krtani. Porażenia fałdów głosowych. Rak krtani – epidemiologia, objawy i leczenie. Diagnostyka i leczenie zaburzeń głosu o typie dysfonii organicznej i czynnościowej. Orzecznictwo zawodowe u osób pracujących głosem. Metody operacyjne i zachowawcze leczenia chorób krtani. Opieka nad pacjentem z tracheotomią.	
T11	Choroby gardła i przełyku. Przerost migdałka gardłowego. Choroby zapalne gardła. Wskazania do tonsilektomii i adenotomii. Angina i jej powikłania. Nowotwory gardła górnego środkowego i dolnego. Zesp. obturacyjnego bezdechu sennego jako problem społeczny. Rola wirusa HPV w schorzeniach głowy i szyi.	
T12	Nowotwory masywu szczękowo – sitowego. Manifestacja chorób autoimmunologicznych w codziennej praktyce laryngologicznej. Powikłania zatoko pochodne. Choroby ślinianek. Guzy szyi – różnicowanie, diagnostyka. Ropowica szyi. Metody operacyjne i zachowawcze leczenia chorób szyi.	
T13	Wybrane zagadnienia z otolaryngologii dziecięcej. Odmienności anatomiczne i fizjologiczne u dzieci. Zapalenie krtani wirusowe i bakteryjne – objawy, leczenie. Wiotkość krtani. Wyсіkowe zapalenie ucha środkowego u dzieci. Mutacja – przebieg fizjologiczny i nieprawidłowy.	
T14	Zawroty głowy jako problem interdyscyplinarny. Diagnostyka narządu równowagi. Najczęstsze schorzenia otoneurologiczne w codziennej praktyce – zapalenie n.	

	przedsionkowego, łagodne położeniowe zawroty głowy, choroba Meniere'a. Różnicowanie ośrodkowych i obwodowych zawrotów głowy. Diagnostyka ostrych zaburzeń przedsionkowych.	
T15	Stany nagłe w otolaryngologii - postępowanie: duszność krtaniowa, krwawienie z nosa, krwawienie z gardła; urazy w obrębie dróg oddechowych; obrzęk naczynioruchowy; ciała obce przetyku. Tracheotomia/konikotomia – wskazania, sposób wykonania.	
T16	Organizacja pracy bloku operacyjnego otolaryngologii, zasady aseptyki i antyseptyki oraz bezpieczeństwa pacjenta. Instrumentarium i podstawowe wyposażenie sali operacyjnej wykorzystywane w otolaryngologii. Wskazania do najczęściej wykonywanych zabiegów otolaryngologicznych oraz przygotowanie pacjenta do leczenia operacyjnego. Obserwacja przebiegu wybranych zabiegów otolaryngologicznych oraz omówienie ich etapów, możliwych powikłań i postępowania pooperacyjnego. Zasady współpracy zespołu operacyjnego oraz rola lekarza w opiece okołoperacyjnej.	
T17	Organizacja pracy oddziału otolaryngologii oraz zasady prowadzenia dokumentacji medycznej. Planowanie diagnostyki i interpretacja wyników badań laboratoryjnych, obrazowych i czynnościowych w otolaryngologii. Udział w obchodzie lekarskim – analiza problemów klinicznych, ustalanie rozpoznania i planu leczenia. Opieka nad pacjentem przed- i pooperacyjnym, monitorowanie przebiegu leczenia oraz rozpoznawanie wczesnych powikłań. Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne u pacjentów z najczęstszymi schorzeniami otolaryngologicznymi wymagającymi hospitalizacji. Współpraca z zespołem terapeutycznym oraz zasady komunikacji z pacjentem i jego rodziną.	
T18	Organizacja pracy poradni otolaryngologicznej oraz zasady kwalifikacji pacjentów do diagnostyki i leczenia. Wskazania do leczenia w trybie ambulatoryjnym/szpitalnym. Wykonywanie i obserwacja podstawowych procedur diagnostycznych i leczniczych wykonywanych w warunkach ambulatoryjnych. Komunikacja z pacjentem, przekazywanie zaleceń oraz planowanie opieki ambulatoryjnej i kontroli po leczeniu.	
T19	Organizacja pracy izby przyjęć otolaryngologicznej oraz zasady kwalifikacji pacjentów do leczenia ambulatoryjnego i hospitalizacji. Badanie pacjenta zgłaszającego się w trybie pilnym oraz ocena stanu ogólnego i miejscowego. Diagnostyka i postępowanie w stanach nagłych w otolaryngologii, w szczególności: duszność, krwawienie z nosa, urazy, ciała obce, ostre zakażenia oraz nagłe zaburzenia słuchu i równowagi. Wykonywanie i obserwacja podstawowych procedur diagnostycznych i leczniczych stosowanych w izbie przyjęć. Podejmowanie decyzji	

	dotyczących dalszego postępowania – leczenie ambulatoryjne, hospitalizacja lub pilna interwencja operacyjna. Współpraca z zespołem ratownictwa medycznego oraz konsultacje międzyoddziałowe w stanach nagłych.	
--	--	--

5. Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie zaliczeń wszystkich zajęć dydaktycznych przewidzianych w planie studiów, zdane kolokwium wejściowe i wyjściowe oraz egzamin. W przypadku nieobecności usprawiedliwionej – obowiązek odrobienia zajęć po uprzednim uzgodnieniu z adiunktem dydaktycznym. Próg otrzymania oceny dostatecznej na egzaminie to minimum 60% prawidłowych odpowiedzi.

D – DIAGNOSTYCZNY – sprawdziany, odpowiedzi ustne.

F – FORMUŁUJĄCE – obserwacja studenta, zaliczenie praktyczne, sprawozdanie.

P – PODSUMOWUJĄCE – kolokwium wyjściowe, test końcowy.

5	Bardzo dobry – znakomita wiedza, umiejętności, kompetencje
4,5	Ponad dobry – bardzo dobra wiedza, umiejętności, kompetencje
4	Dobry – dobra wiedza, umiejętności, kompetencje
3,5	Dość dobry – zadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje, ale ze znacznymi niedociągnięciami
3	Dostateczny – zadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje, z licznymi błędami (próg 60%)
2	Niedostateczny – niezadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje (poniżej 60%)

Egzamin: test obejmuje 60 pytań zawierające wszystkie elementy realizowanego przedmiotu (P)

Progi procentowe: test

93%-100% bardzo dobry -5,0

84%-92% ponad dobry -4,5

76%-83% dobry -4,0

68%-75% dość dobry -3,5

60%-67% dostateczny -3,0

poniżej 60% niedostateczny -2,0

6. Metody prowadzenia zajęć:

Student, pod nadzorem nauczyciela akademickiego, uczestniczy w procesie diagnostycznym i terapeutycznym pacjentów, doskonalić umiejętności kliniczne, komunikacyjne oraz zasady profesjonalizmu lekarskiego.

Szczegółowe metody prowadzenia zajęć:

- przekazywanie wiedzy w formie wykładu
- przekazywanie wiedzy oraz utrwalenie zdobytych wiadomości w formie seminarium
- ćwiczenia kliniczne przy łóżku chorego,
- demonstracja technik badania otolaryngologicznego
- badanie pacjentów ambulatoryjnych i hospitalizowanych (pod opieką asystenta)
- nauczanie oparte na rzeczywistych przypadkach klinicznych
- analiza dokumentacji medycznej oraz wyników badań diagnostycznych
- obserwacja i omówienie zabiegów na bloku operacyjnym

- udział w diagnostyce i postępowaniu z pacjentami zgłaszającymi się do izby przyjęć/poradni przyszpitalnej
- dyskusja nad postępowaniem diagnostycznym i terapeutycznym zgodnym z aktualnymi wytycznymi.

7. Literatura (podajemy wyłącznie pozycje do przeczytania przez słuchaczy a nie wykorzystywane przez wykładowcę)

Literatura obowiązkowa:	Literatura zalecana:
H. Iro, R. Probst, G. Grevers <i>Otorynolaryngologia</i> , Urban & Partner Edra, Wrocław 2017.	Behrbohm H., Kaschke O., Nawka T., Swift A., <i>Choroby ucha, nosa i gardła z chirurgią głowy i szyi</i> , Edra Urban & Partner, Wrocław 2011.
	Gerhard Rettinger , Jochen A. Werner , Juergen Theissing <i>Otorynolaryngologia. Chirurgia głowy i szyi</i> . MediPage, Warszawa 2014

**8. Kalkulacja ECTS – proponowana:
(na podstawie poniższego przykładu)**

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg harmonogramu realizacji programu studiów) z wykładowcą	60
Praca własna studenta	60
SUMA GODZIN	120
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ	4

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).